

KODEKS RAVNANJA

CENTRA ZA MEDNARODNO SODELOVANJE IN RAZVOJ

Center za mednarodno sodelovanje in razvoj (v nadaljevanju: CMSR) že od leta 1966 deluje na področju raziskovalne in razvojne dejavnosti s preučevanjem ekonomskih, institucionalnih in družbenih razmer v Sloveniji ter v različnih državah po svetu. CMSR je vključen tudi v pripravo mednarodnih razvojnih projektov, ki so dolgoročno pomembni za napredek družbe, obenem pa že od leta 2007 izvaja del poslanstva Republike Slovenije na področju izvajanja mednarodnega razvojnega sodelovanja z manj razvitimi državami kot jih opredeljuje OECD, ki je namenjeno uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja. V skladu s sprejeto Strategijo mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči Republike Slovenije do leta 2030 je to prednostno usmerjeno v izvajanje razvojnih projektov v državah Zahodnega Balkana, Evropskega sosledstva in Podsaharske Afrike.

USMERITVE CMSR:

- Pripravljamo kakovostne razvojne projekte ob upoštevanju javnega interesa.
- Podpiramo internacionalizacijo podjetij z zagotavljanjem informacij o poslovnem okolju v Sloveniji in tujini za potrebe domačih in tujih uporabnikov.
- Presojamo upravičenost in zrelost vlog za podporo projektom mednarodnega razvojnega sodelovanja ter izvajamo operativno-tehnične naloge za bilateralni del mednarodnega razvojnega sodelovanja Republike Slovenije.
- Pripravljamo kakovostne podlage za sistemske razvojne odločitve ob upoštevanju javnega interesa.

VREDNOTE CMSR:

- Povezovanje
 - ⇒ povezujemo podjetja, javno upravo in akademsko sfero s ciljem dopolnjevanja idej in izboljševanja rezultatov za celotno skupnost
- Odprtost
 - ⇒ s spodbujanjem raznolikosti, odprtostjo za različna mnenja in razumevanjem problematike omogočamo razvoj
- Strokovnost
 - ⇒ s stalnim izobraževanjem kadrov in izmenjavo znanj skrbimo za krepitev strokovnosti
- Integriteta
 - ⇒ z etiko in transparentnostjo poslovanja deležnikom izkazujemo odgovornost in gradimo zaupanje
- Trajnost (5P – »People, Planet, Prosperity, Peace, Partnerships«)
 - ⇒ pri vseh aktivnostih zasledujemo trajnost predlaganih rešitev z vidika njihovega življenjskega cikla

- Učinkovitost

⇒ s prožnostjo, povezovanjem in enotnim pristopom zagotavljamo učinkovitost izvajanja našega poslanstva.

Kodeks ravnanja predstavlja okvir našega delovanja in odraža, na kakšen način zaposleni v CMSR navedene vrednote upoštevamo pri izvajanju svojih delovnih nalog. Hkrati izkazuje tudi naše zaveze, kakor tudi pričakovanja do ravnanja ostalih deležnikov pri poslovanju s CMSR.

Ljubljana, julij 2020

mag. Klemen Potisek
direktor CMSR

NAMEN KODEKSA RAVNANJA

Kodeks ravnanja CMSR (v nadaljevanju tudi: Kodeks) seznaja deležnike z vrednotami CMSR in s tem daje okvir ravnanja zaposlenim v CMSR, hkrati pa opredeljuje tudi pričakovanja glede ravnanj s strani deležnikov, ki poslujejo s CMSR.

UPORABA KODEKSA

S Kodeksom se je seznanil Svet CMSR v katerem so predstavniki ustanoviteljic – Republike Slovenije in Slovenske razvojne banke – SID, k njegovemu izpolnjevanju pa kodeks zavezuje svoje deležnike, t.j. vodje in druge zaposlene v CMSR, kakor tudi naročnike naših storitev, poslovne partnerje, posameznike, dobavitelje in pogodbenike ter predstavnike držav in njihovih lokalnih skupnosti v partnerskih državah v okviru izvajanja mednarodnega razvojnega sodelovanja Republike Slovenije. Nespoštovanje oz. kršitev kodeksa ima lahko za posledico prekinitve poslovnega ali delovnega razmerja z deležnikom.

Izrazi zapisani v moški ali ženski obliki so mišljeni kot nevtralni za ženske in moške.

NAČELA POSLOVANJA CMSR

CMSR gospodarno spoštuje vse državne in mednarodne zakone ter načela v skladu z njihovim namenom in v dobri veri.

Spoštujemo integriteto in imamo ničelno toleranco do ravnanj v nasprotju z njenimi načeli in dejanji, ki predstavljajo korupcijo.

Pri izvajanju našega poslanstva zasledujemo načela učinkovitosti in transparentnosti.

VSEBINA KODEKSA RAVNANJA

LJUDJE IN OKOLJE CMSR

Zdravi in motivirani posamezniki, ki jih povezuje skupno poslanstvo, so skupaj s poštenimi in spoštljivimi medsebojnimi odnosi, ki izhajajo iz načel enake obravnave, vključevanja in odprtosti, temelj uspešnega izvajanja poslanstva CMSR kot delodajalca, ki zagotavlja vsem zaposlenim enake možnosti ter nudi varno in urejeno zaposlitveno okolje.

VAROVANJE IN VARNOST LJUDI TER ZDRAVJE PRI DELU

Upošteujemo pravila o vstopu in izstopu zaposlenih ter tretjih oseb, skrbimo za svoje zdravje, opozarjamo na tveganja za varnost in zdravje ljudi. Ločeno zbiramo odpadke in preudarno izrabljamo sredstva za delo, energente in surovine v skladu z načeli trajnosti, da bi ustvarili nove poslovne priložnosti in obenem obvladovali poslovna, finančna, okoljska in druga tveganja. Ozaveščamo in usposabljammo sodelavce in tretje osebe o okoljskih vidikih ter veljavnih varnostnih in preventivnih ukrepih.

ENAKA OBRAVNAVA TER PREPOVED NADLEGOVANJA IN TRPINČENJA

Imamo spoštljiv in pošten odnos do sodelavcev in drugih oseb, s katerimi se srečujemo pri delovnih in poslovnih razmerjih, ob upoštevanju vrednot CMSR in poslovnega bontona. Na naš odnos do posameznikov ne vplivajo njihova rasa, starost, spol, spolna usmerjenost, invalidnost, etična ali nacionalna pripadnost. Svojih osebnih ideoloških, verskih in političnih prepričanj ne vsiljujemo sodelavcem. Pri odnosih do sodelavcev in drugih oseb, s katerimi se srečujemo, upošteujemo zakonodajo in običaje ter druge kulturne dejavnike v državah, v katerih smo v okviru svojega poslovanja prisotni. Sodelavcev in drugih oseb verbalno, fizično ali psihično ne ustrahujemo. Ne izrekamo neprimernih šal ali pripomb ter ne posredujemo ali prikazujemo gradiv z žaljivo vsebino. V primeru, da so dejanja ali vedenje sodelavcev ali tretjih oseb za nas žaljiva, jim to pojasnimo in jih opozorimo, naj s takšnimi dejanji ali vedenjem prenehajo. Morebitne medsebojne nesporazume rešujemo na miren način.

ZASEBNOST IN VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

Spoštujemo zasebnost sodelavcev, poslovnih partnerjev in tretjih oseb. Spoštujemo zasebni čas sodelavcev, zato delovne obveznosti, kolikor je to mogoče, načrtujemo znotraj časa, opredeljenega za obvezno delovno prisotnost zaposlenih. Osebnosti podatke posredujemo strokovnim službam ali tretjim osebam le na podlagi njihove utemeljene pisne vloge, kadar je to potrebno za izvajanje delovnega procesa, v skladu z veljavnimi internimi akti in zakonodajo. Pred posredovanjem podatkov presodimo, ali je zahteva za posredovanje utemeljena in dopustna. S katerimikoli prejetimi osebnimi podatki s strani sodelavcev ali tretjih oseb ravnamo z vso skrbnostjo in jih uporabimo le za poslovni namen, za katerega smo jih pridobili.

INTEGRITETA

POSLOVNA DARILA, GOSTOLJUBJE IN KORUPTIVNA DEJANJA

Ne pričakujemo ali zahtevamo daril. Morebitna prejeta darila ne vplivajo na naše poslovne odločitve in ravnanja ter ne ustvarjajo nasprotja interesov. Ob dvomu, ali gre za neprimerno darilo, o prejetem darilu večje vrednosti¹ obvestimo osebo, ki jo za ta namen pooblasti vodstvo zavoda. Ponujeno darilo, ki je neprimerno, vljudno zavrnamo. Priložnostna darila podarjamo le v obsegu, ki ga dovoljujejo zakonodaja, notranji akti in ta kodeks. Sodelavci v CMSR zavračamo sprejemanje ali podarjanje denarja ali daril kot protiuslugo za sklenitev posla ali pridobitev katerekoli druge koristi. Pri podarjanju daril skrbimo, da se dejanje ne more razumeti kot pričakovanje nedovoljene koristi. V prvi vrsti spoštujemo veljavne predpise države, iz katere prihaja prejemnik/dajalec daril. Kadar smo v dvomih, ali je darilo neprimerno, primernost presojamo po tem, ali bi nam bilo prejem takšnega darila neugodno razkriti vodji, nadzorniku, sodelavcem, družini, prijateljem ali javnosti. Ne sodelujemo pri koruptivnih dejanjih in se od njih v celoti distanciramo. Ne obljublamo, ne ponujamo in ne sprejemajo nedovoljenih koristi. O morebitnih obljubah ali ponudbah nedovoljenih koristi nemudoma obvestimo vodjo.

NASPROTJE INTERESOV

Pri delovnih procesih in poslovnem odločanju smo nepristranski, strokovni in se v odnosih do pogodbenih partnerjev odločamo po načelih dobrega gospodarja. Nasprotju interesov se izogibamo oz. se iz postopkov, projektov itd., v katerih prepoznamo takšno nasprotje, izločimo. Pred sklenitvijo pogodb s CMSR razkrivamo morebitne udeležbe v lastništvu potencialnih pogodbenikov in se iz procesa odločanja izločamo s ciljem izogibanja konfliktu interesov med povezanimi osebami². Naša osebna stališča ne vplivajo na poslovne odločitve, če so poslovne odločitve koristne za CMSR. V službenem in zasebnem času ne opravljamo dela ali nudimo storitev za naročnike z enako ali podobno dejavnostjo, kot jo izvaja CMSR. Ravno tako v službenem času ne opravljamo dela v zasebne namene. V primeru dvoma o morebitnem nasprotju interesov se posvetujemo z vodjo oziroma ga o morebitnem nasprotju interesov v zvezi s posamezno poslovno odločitvijo ali poslom vnaprej seznanimo in se iz procesa odločanja izločimo. Izogibamo se situacijam, v katerih bi lahko dajali vtis, da so naše poslovne odločitve pod vplivom osebnih ali nasprotujočih si interesov. Lastništvo zaposlenih v CMSR, v ponudnikih proizvodov ali storitev za CMSR ali v izvajalcih projektov mednarodnega razvojnega sodelovanja, je prepovedano.

POŠTENOST IN PREGLEDNOST POSLOVANJA

S posredovanjem popolnih, pravočasnih in resničnih podatkov o poslovanju, ki niso poslovna skrivnost, seznanjamo zainteresirano javnost in poslovne partnerje. Ne manipuliramo s ponudbami zunanjih dobaviteljev in tržnimi cenami. Ne razširjamo napačnih podatkov, neresničnih informacij ali govoric. O domnevni zlorabi notranjih informacij za manipulacije trga seznanimo vodjo. Izstavljamo in sprejemamo samo tiste dokumente, ki so odraz dejanskih poslovnih aktivnosti. Poslovne transakcije izvajamo tekoče in v skladu s pooblastili. Poslovne transakcije tekoče, resnično in pošteno

¹ Pri darilih upoštevamo vrednosti navedene v zakonu, ki ureja integriteto ter priporočila Komisije za preprečevanje korupcije.

² Povezane osebe opredeljujeta zakona, ki urejata dohodnino in davek od dohodkov pravnih oseb.

evidentiramo v poslovnih e knjigah. Sodelujemo z revizorji in jim posredujemo vse potrebne poslovne listine. Pred sklepanjem poslovnih razmerij s pravnimi in fizičnimi osebami se ob upoštevanju javno dostopnih informacij prepričamo, da so njihova ravnanja in poslovne prakse skladne z etičnimi načeli CMSR.

PREPREČEVANJE PRANJA DENARJA

Pri sklepanju poslovnih odnosov z novimi in obstoječimi partnerji smo previdni ter spoštujemo določbe veljavnih predpisov, notranjih aktov in pogodbenih obvez CMSR. Vodstvo opozarjamo na možne primere pranja denarja ali tveganja utaje davkov. Zaščitimo dokaze in ne obveščamo partnerjev, ki jih sumimo pranja denarja.

DONACIJE, SPONZORSTVA, FINANCIRANJE POLITIČNIH, VERSKIH IN DRUGIH AKTIVNOSTI

Dajemo samo donacije, ki so skladne z našim poslanstvom in družbeno odgovornostjo. Ne dajemo donacij ali sklepamo sponzorstev, ki bi utegnile škoditi ugledu CMSR ali pa bi utegnile imeti drugačne namene od javno izkazanih. Pri morebitnem osebnem političnem, verskem ali ideološkem udejstvovanju smo posebej skrbni, da takšno udejstvovanje ni povezano s CMSR, torej da ne nastopamo v imenu CMSR in ne uporabljamo njegovih sredstev.

VAROVANJE IN UPRAVLJANJE PREMOŽENJA IN INFORMACIJ

Pred vstopom obiskovalcev v varovana območja poskrbimo za odobritev s strani odgovorne osebe.

STVARNO PREMOŽENJE IN DELOVNI ČAS

Učinkovito upravljamo sredstva in drugo premoženje v lasti CMSR v službene namene. S sredstvi CMSR ravnamo skrbno in jih redno vzdržujemo, da bi zagotovili njihovo varno rabo zase in za sodelavce ter čim daljšo uporabno dobo teh sredstev. Učinkovito razpolagamo z delovnim časom, ki je določen v CMSR in ga ne izkoriščamo za zasebne namene. Službene poti organiziramo in izvajamo racionalno in ne obremenjujemo CMSR z zasebnimi stroški.

VARSTVO POSLOVNIH PODATKOV

Skrbno varujemo poslovne podatke ter z njimi ravnamo in jih hranimo v skladu z notranjimi akti, veljavnimi predpisi in sklenjenimi dogovori. Poslovnih podatkov in informacij, ki se nanašajo na CMSR, ne razkrivamo in ne uporabljamo za zasebno korist. Pri poslovnih podatkih, ki se jim je iztekel rok hrambe, poskrbimo za njihovo ustrezno arhiviranje ali uničenje. V primeru dvoma o ustreznem ravnanju s poslovnimi podatki se obrnemo na informacijskega pooblaščenca v CMSR. Podatke in informacije CMSR, s katerimi razpolagamo, uporabljamo le za poslovne namene v skladu z notranjimi akti CMSR. Podatke in informacije, s katerimi razpolagamo, označimo s stopnjo zaupnosti v skladu z internimi predpisi. Razkritje, nepooblaščen dostop ali krajo podatkov in informacij CMSR nemudoma sporočimo vodji in informacijskemu pooblaščenca. Pri uporabi elektronske pošte in kopirnih naprav poskrbimo, da se dokumenti z zaupno vsebino pošiljajo po e-pošti ali kopirajo na kopirnih napravah v naši prisotnosti. Računalniške zaslone zaklepamo, pisnih dokumentov ali nosilcev podatkov ne puščamo na mestih, kjer bi bili dostopni nepooblaščenim osebam.

PRAVICE INTELEKTUALNE LASTNINE

Z intelektualno lastnino CMSR ravnamo skrbno in ustrezno. Pravice intelektualne lastnine CMSR varujemo pred izgubo, krajo, odsvojitvijo ali omejitvijo rabe. Ne kršimo pravic intelektualne lastnine tretjih oseb. V CMSR uporabljamo samo licenčno programsko opremo.

UPORABA SREDSTEV INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE (IT)

IT sredstev CMSR ne uporabljamo za pridobitne namene (igre na srečo, stave itd.), nezakonite ali nemoralne dejavnosti ali zasebno poslovno rabo. Spletno povezavo za oddaljeni dostop, ki nam je omogočena, uporabljamo odgovorno in skrbno. Nepooblaščenemu ne nameščamo nove programske opreme in ne nadgrajujemo obstoječe, oz. se pred namestitvijo programske opreme ali priključevanjem strojne opreme, ki ni predhodno odobrena s strani IT strokovnjaka, posvetujemo s pooblaščenim IT strokovnjakom CMSR. Zaposleni zasebnih informacijskih sredstev (notesnik, telefon) brez odobritve vodje ne priključujemo v IT okolje CMSR. Odgovarjamo za IT opremo, ki nam je zaupana v uporabo ali upravljanje, z njo ravnamo skrbno ter jo ustrezno zaščitimo pred krajo. IT sredstev v lasti CMSR ne uporabljamo neučinkovito ter za nepotrebne namene z vidika poslovnih procesov. Uporabniško ime z geslom je namenjeno izključno nam in ga ne posojamo ali razkrivamo drugim. Upoštevamo varnostna navodila CMSR.

SKLADNOST POSLOVANJA IN MEDNARODNO POSLOVANJE

Vodjo obvestimo o zaznanih možnih omejitvah proste konkurence. Seznanimo se z lokalno zakonodajo in spoštujemo njene zahteve pri poslovanju v posameznih državah. V delu izvajanja tržne dejavnosti se s konkurenti ne dogovarjamo o cenah, obsegu ponudbe, strankah ali trgih, ki bi bile v nasprotju z veljavno zakonodajo. Pogodbenikom in konkurentom ne razkrivamo naših obstoječih ali predvidenih dobaviteljev, kupcev ali pogodbenikov.

KOMUNICIRANJE

Pri poslovnih odnosih uporabljamo identiteto (celotno grafično podobo in registrirano ime) CMSR, pri zasebnih komunikacijah identitete CMSR ne uporabljamo oz. poskrbimo, da je jasno, da gre za naša stališča in ne stališče CMSR. Pri komuniciranju upoštevamo splošna načela poslovnega komuniciranja in poslovni bonton. Neetično in poslovno neprimerno je osebno obračunavanje deležnikov preko notranjih ali zunanjih medijev. Podatke in informacije, povezane s CMSR, razkrivamo le, če smo za to pooblaščen. Z zunanjimi osebami ali mediji ne komuniciramo v zvezi z vprašanji, povezanimi s CMSR, razen če smo za to pooblaščen. Ne podajamo zavajajočih, domnevni ali pretiranih poslovnih podatkov ali informacij. V okviru neformalnih pogovorov ne zahajamo na področja, ki so z vidika CMSR lahko občutljiva ali predstavljajo poslovno skrivnost. Svojih osebnih mnenj ne predstavljamo kot stališč CMSR. Na sestanke prihajamo pravočasno, dobro pripravljeni in na njih aktivno sodelujemo v skladu s poslovnim bontonom ter poskrbimo za dobro počutje naših gostov. Sodelavci morebitne nesporazume in probleme rešujemo z dobro in odprto medsebojno komunikacijo. Pri zasebnem komuniciranju na družabnih omrežjih pazimo, da naših izjav ni moč razumeti kot stališč CMSR ter da s takšnim načinom komuniciranja ne škodujemo ugledu CMSR.

PRIJAVA NEETIČNEGA RAVNANJA

Na neetično ravnanje smo dolžni opozoriti, saj s tem pripomoremo k zagotavljanju skladnosti poslovanja CMSR z zakonskimi določbami in etičnimi načeli. Z zavezo k spoštovanju etičnih načel krepimo kulturo poštenega, sodelovalnega in odgovornega ravnanja CMSR.

V primeru pojava neetičnih ravnanj zaposleni zaščititi dokaze, vendar jih v nobenem primeru ne raziskuje sam, temveč jih sporoči pooblaščenca za integriteto, ki bo lahko prosil za morebitne dodatne podatke in informacije. Pooblaščenec bo prijavo obravnaval zaupno, jo preučil in o izidu obvestil vodstvo CMSR.

CMSR bo celovito obravnaval vsa sporočila v zvezi z nespoštovanjem etičnih načel ter zaščitil anonimnost in integriteto osebe, ki bo opozorila na morebitne kršitve Kodeksa ravnanja.

POOBLAŠČENEC ZA IZVAJANJE KODEKSA RAVNANJA

Vprašanja v zvezi s Kodeksom ravnanja ali kadar ste v dvomu glede ravnanj, na katera ne najdete odgovora v tem Kodeksu, naslovite na pooblaščenca za izvajanje Kodeksa ravnanja, ki je pristojen za tolmačenje njegove vsebine.

Vodstvo CMSR je zavezano neprestanemu izobraževanju sodelavcev in drugih deležnikov v zvezi z načeli tega Kodeksa, kakor tudi k pobudam za njegove spremembe glede na spreminjanje notranjega in zunanjega okolja CMSR.